GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 12.

W ŚRODĘ DNIA 8. LUTEGO 1809.

Z Wiednia d. 1. Lutego.

Nayiaśnieyszy Cesarz Jmć raczył Xciu Karolowi Schwarzenberg, komanderowi orderu Maryi Teressy, Szambelanowi, aktualnemu taynemu Radcy, Feldmarszałkowi porucznikowi, właścicielowi regimentu ułanów i Ambassadorowi przy Nayiaśnieyszym Imperatorze Wszech Rossyy, udzielić na dowod szczególnieyszego ukontentowania swoiego i łaski order złotego Runa.

J. C. K. Mość raczył Barona Leonarda de Rothkirch, majora w regimencie piechoty Steina, mianować nayłaskawiey aktualnym swoim szambelanem.

Z rozkazu Nayiaśnieyszey Cesarzowey Jmci, i ko naywyższey Mistrzyni gwiazdzistego damskiego orderu, odprawione zostały d. 27 Stycznia w kościele zamkowym exekwiie za zmarłą niedawno Arcy Xżną Jmć Maryą Elżbietę, iako damę orderu gwiaździstego, na których znaydowała się Nayiaśnieysza Cesarzowa z Arcy Xżniczką Ludwiką i przytomnemi tu damami tegoż orderu.

J. C. K. Mość nie chcąc zostawić żadney zasługi bez nagrody, raczył dawnego magistratualnego Radcę miasta Kremsy i Stein, Ferdynanda Thoni, przez wzgląd na iego zasługi złotym medalem zaszczycić i nakazać nayłaskawiey, aby dowod ten Monarchicznych względow oddany mu był publicznie, co d. 20 Listopada roku przeszłego nastąpiło.

Dzisieysza gazeta dworska zawiera tylko pod artykułem z Hiszpanii

List z Bajony pod d. 8 Stycznia z dziennika państwa, następuiącey osnowy:

„ W Madrycie panuie ciągle naywiększa spokoyność. — Kilka regimentow lekkiey jazdy udało się do Cuenca, dla odparcia Xcia Infantado, który stamtąd postąpił ku Madrytowi. — W Siera - Morena miała się znaczna liczba powstańcow zgromadzić. — Korpus Xcia Belluny (Marszałka Wiktora) składaiący się z 3 dywizyy piechoty i około 30,000 ludzi wynoszący, wyruszył z pod Madrytu po odprawieniu nad nim rewii przez Króla Jozefa. — Oblężenie Saragossy żywo iest popierane. — Jenerałowie St. Cyr i Duhesme poszli daley z Barcelony; część ich woyska zdaie się ku Walencyi dążyć „.

Z Peterzburga d. 3. Stycznia.

Senator Kosadawlew mianowany został ministrem kolegą w wydziale ministerium spraw wewnętrznych.

W tym tygodniu oczekuiemy tu przybycia Nayiaśnieyszych Królestwa Pruskich.

Od kilku lat nie mielismy tak trwałego zimna, iak teraz; od 4 tygodni nigdy nie zniżył się barometr Reaumura do 10go stopnia, ale zawsze okazywał 15, 18 i 20 stopień zimna.

Dworska gazeta wymienia następuiące osoby przybyłe do Peterzburga: Z Uleaborga dowodzca 17tey dywizyi woyska, Jenerał porucznik Hrabia Kameński; z Helsingfors zostaiący przy woysku w Finlandyi Jenerał major Bestaszow; z Abo zostaiący przy woysku Jenerał porucznik Rajewski, Szambelan, Hrabia Buxhewden i Admirał Missjedow. Z Kopenhagi powrocił tu Szambelan Alopeus. Z Wiednia przybył Austryacki goniec.

Porucznik Pruski, Hrabia Keller, przyięty do służby Rossyyskiey został i umieszczony iest iako kornet w regimencie huzarow gwardyi.

Nayiaśnieyszy Imperator wydał następuiące pismo do Jenerała porucznika Tuczkowa:

" Mci Jenerale Tuczkow Pierwszy! Gorliwe WPana dla dobra oyczyzny zasługi i wielorakie usiłowania, których dałeś w czasie teraźnieyszey kampanii pomimo skołatanego zdrowia dowody, usprawiedliwiaią moie zaufanie, które zawsze w WPanu pokładałem. Na dowod moiego szacunku i szczególnieyszey przychylności mianuię WPana kawalerem orderu Alexandra Newskiego, i rozkazuię WPanu dołączone tu iego znaki zawdziać i stosownie do przepisow nosić. Przekonany iestem, iż uniesiony miłością oyczyzny, nie przestaniesz przykładać się do iey sławy i zasługiwać na moią Imperatorską łaskę. Zostaię zawsze przychylnym WPanu

Alexander. "

Dnia 11. Stycznia.

Przeszłey soboty (d. 26 Grudnia podług dawnego kalendarza) przybyli tu Nayiaśnieysi Królestwo Pruscy, z Królewiczami Wilhelmem i Augustem. Dla okazałego przyięcia wysokich gości poczynione tak iuż były przygotowania. Nayiaśnieyszy Imperator powitał ich w wieyskim domu Radcy handlowego Bergien, przed miastem, skąd nastąpił wiazd do miasta w naypięknieyszem porządku. Król wsiadł na konia i iechał pomiędzy Imperatorem i W. Xciem Konsta tym przy wystąpieniu w paradzie regimentow gwardyi i innych woysk do zimowego pałacu Imperatorskiego.

W paradnym ośmiokonnym powozie iechała Nayiaśnieysza Królowa. W czasie wiazdu słyszeć się ustawicznie dawały z dział wystrzały. Za przybyciem do Imperatorskiego pałacu powitanemi wysocy goście zostali przez Imperatorowe Elżbietę i Maryą, i resztę familii Imperatorskiey. Cały dwor i urzędnicy stanu zgromadzili się w galowych ubiorach u dworu.

D. 28 Grudnia (podług dawnego kalendarza) wezwanemi do dworu zostali wszyscy dworscy, koronni i stanu urzędnicy cywilni i woyskowi, senat, ministrowie, &c. i mieli szczęście bydź przez Nayiaśnieyszego Imperatora Królowi i Królowey w paradney sali eremitarzu przedstawionemi.

Hrab: Voss, W. Marszałkowa Królowey i Hrabia Dönhoff, adjutant Króla, tudzież dwor Królewski poprzedzili kilku dniami

przybycie Królestwa. Czas bawienia Nayiaśnieyszych Królestwa w naszey stolicy ieszcze nie wiadomy.

Pracuią nad wielkim fajerwerkiem, który dany bydź ma w czasie bawienia tu wysokich gości.

Z Londynu d. 29. Grudnia
(Przez Francyą.)

Parlament, który miał się zgromadzić d. 14 Stycznia odłożony został do 19 tegoż miesiąca, i ma się pewnie tego dnia zgromadzić.

Plan regencyi ma bydź parlamentowi na pierwszem posiedzeniu przełożony.

Kongres ziednoczonych stanow północney Ameryki otworzył swoie posiedzenia d. 9 Grudnia. Prezydent posłał kongressowi poselstwo. Po pierwszych wnioskach, które uczynione zostały, miano nieiaką nadzieię, że embargo uchylone zostanie.

Doniesienia z Hiszpanii są nie tylko zaspokaiaiące, ale nawet czynią nadzieię świetnych pomyślności. Jenerałowie Baird, Moore i Blacke połączyli swoie korpusy, do których przyłączyły się nawet woyska pod walecznym Margrabią de la Romana. Zrobiły śmiały marsz, którego nieodmienym będzie skutkiem oderznięcie Francuzkiego woyska i zabronienie mu powrotu do Francyi. Hiszpańskie woyska zachęcone tem potężnem wsparciem, odzyskały dawne zaufanie i odwagę. Jeszcze kilka dni, a Bonaparte, który ubolewał, iż nie może znaleźdź Anglikow, żałować może będzie, iż nadto wcześnie na nich natrafił. Naganiano tu nieczynność naszych jenerałow, a klęski, które Hiszpanie ponieśli, że ich zawczasu nie wspierano, pomnożyły liczbę krzyczących. Lecz łatwo iest sądzić nad Tamizą o woyskowych działaniach w obcym kraiu. Widać iednak oczewiście, iż roztropne wstrzymywanie się naszych jenerałow miało na celu wciągnąć nieprzyiaciela w środek kraiu. Straty, które ta nieczynność kosztować mogła, nie są niczem względem korzyści, iakie przynieść może. Jak skoro przecięta Bonapartemu zostanie zupełna kommunikacya z Francyą, tedy Hiszpaniia dostarczyć może podostatkiem woyska do zniszczenia iego żołnierzy.

Z żalem dowiaduiemy się, iż nasza fregata Crescent zatopiła się wraz z ludem pod brzegami Jutlandyi.

D. 14 przybył posłaniec stanu z Koruny do admiralicyi, i zaraz rozeszła się pogłoska, że Bonaparte po wielkim zwycięztwie nad Xciem Osuny i Margrabią St. Simon w okolicach Madrytu, wszedł do tey stolicy. Madryt miał bydź przez 3 dni rabowany. Nie wiemy dotąd co nasze woysko przez 2 miesiące zrobiło. Na początku Listopada posłano iednak ieszcze 10,000 koni do Hiszpanii. Lecz na coż się zdadzą wszystkie te przygotowania, kiedy się bić niechcemy? Nie iestże to hańbą uciekać, nie spotkawszy się pierwey z nieprzyiacielem? Sama myśl powrotu bez stoczenia bitwy oburza wszystkich prawdziwych przyiacioł oyczyzny. Honor imienia Angielskiego wymaga, ażeby przynaymniey oręża dobyło.

Z Paryża d. 16. Stycznia.

Dziennik wieczorny zawiera co następuie:

" Ostatnia umowa między woyskami Rossyyskim i Szwedzkim położyć tylko miała koniec nieprzyiacielskim w Finlandyi krokom; ale Rossyanie czynią, iak zapewniaią, przygotowania do wtargnienia do Szwecyi. Dodaią daley, że to wtargnienie poparte zostanie od Danii z dwoch stron, to iest z Norwegii i z Zelandyi do Schonen. To iednak pewna,

Król Duński iest zupełnie w tey mierze determinowany.„

Dziennik Publicysta umieścił następuiący artykuł

Z Lubeki d. 2 *Stycznia.*

W Szwecyi czynią wielkie przygotowania do obrony, obawiaiąc się wtargnienia Rossyanow. Jeżeli powiększą się mrozy, tedy zamarznie odnoga Botnii, po którey Rossyyskie woyska przeyśdź będą mogły z Finlandyi na brzegi Szwedzkie. Zapewniaią, że woyska Rossyyskie czynią przygotowania do zaięcia wysp Alandskich. Zręczny Jenerał Xżę Bagration ułożył do tego plan, który bez wątpienia potrafi wykonać. Obawa więc Szwecyi iest sprawiedliwa, i kray ten zostaie w tem większem niebezpieczeństwie, że wewnątrz nie iest pewny spokoyności. Nie wybuchły wprawdzie żadne ieszcze zaburzenia, ale nieukontentowanie iest wielkie, osobliwie w Sztokolmie i pobliskich miastach. Przez surowe środki, które Król przeciw wielu Szlachty przedsięwziął, utracił zaufanie liczney tey i potężney klassy, która wiele dokuczyła iego poprzednikom. Zapewniaią, że Baron Armfelt ma znowu u dworu przewagę, a Jenerał Toll wpadł w niełaskę. P. Ehrenheim miał także utracić zaufanie Króla i zostaie teraz bez urzędu. Mowią, że w Finlandyi zwołany zostanie seym z wszystkich stanow.„

Gdy zdrowie Xcia Conegliano (Marszałka Moncey) znacznie iest nadwerężone, zatem ma do Paryża powrocić i trudnić się dozorem nad żandarmeryą.

Wnuk Jenerała Morla iest teraz rządcą Kadyxu.

Nowey monety wybito 441 milionow 362,592 frankow, to iest w złocie po 40 fr. 47 mil. 580,120, po 20 fr. 103 mil. 129,040 w srebrney monecie po 5 fr. 151 mil. 248,155 po 2 fr. 6 mil. 999,220; w miedziancy monecie 579,495 fr., &c.

Piękna rękodzielnia P. Faypoult w Oudenarde, która kilka set ludzi utrzymywała, zniszczoną przez pożar została.

Międzу Xciem Benewentu i Hrabią Romanzow bywaią częste naradzenia.

Wyszedł tu nowy romans Pani Genlis, Alfons czyli syn naturalny.

W Niemczech mowiono (wyraża gazeta Francuzka) o marszu woysk Francuzkich do Dalmacyi; lecz w kraiu tym panuie naywiększa spokoyność. Woyska Francuzkie stoią na zimowych leżach, a pomiędzy nadgranicznemi władzami Tureckiemi zachodzi naylepsze porozumienie. W Albanii, gdzie Jenerał Clauzel dowodzi, panuie także zupełna spokoyność.

Poema Delilla: *l'homme de Champs* przełożył P. Dubois, dyrektor powtornych szkół w Clermont, na wiersz łaciński.

Francuzi i Włosi, którzy ponieśli szkody w Hiszpanii, muszą swoie prozby o wynagrodzenie podawać ustanowioney w Madrycie kommissyi przed 15 Marca.

Korsarz nasz z Diepy Embuscade, który miał 72 ludzi na sobie, stoczył d. 30 Grudnia 6 godzinną potyczkę z Angielskim lugrem o 16 działach. Nieprzyiacielski kapitan zabity został i luger byłby zabrany, gdyby Francuzki Kapitan Balider był miał 10 ludzi więcey do wskoczenia nań; lecz musiał się od niego oddalić i powrocił d. 31 Grudnia do Diepy, utraciwszy 50 ludzi w zabitych i ranionych. Anglicy, gdy im zabrakło kartaczow, strzelali do naszego okrętu pieniądzmi.

Z Marsylii, d. 5. *Stycznia.*

Od dawnego czasu osiadły w Kadyxie

Francuski kupiec przyiechał tu przed kilku dniami ztamtąd, i przywiozł wiadomość o położeniu tego miasta, która potwierdza dawnieysze ztamtąd doniesienia.

Znieważeni od pospolstwa Francuzi wzięcemi są pod opiekę nowego rządcy; i lubo głośno żądano złupienia ich domow, zachowana iednak ich własność została. [Kartki, które pod czas nocy poprzybiiane zostały, wzywaiące lud do mordow i grabieży, kazał rządca pooddzierać. Utworzona z dobrych obywateli i właścicielow gwardya narodowa czuwa zawsze nad utrzymaniem porządku.

Francuzka eskadra zostaie ciągle pod banderą Hiszpańską w porcie. Nie przyięto tam Anglikow, bo przewidywano, iż pod pozorem przyiazni, nie miano innego zamiaru iak uprowadzić okręty z Kadyxu do portow Angielskich. Postawiono się nawet w stanie do odparcia Anglikow, ieżeliby gwałtem chcieli opanować okręty; wszystkie batterye są należycie działami osadzone. Kilku Angielskich officerow przybyło wprawdzie do miasta, ale za pozwoleniem tylko rządcy.

Ogółem panowała w Kadyxie spokoyność, i obawiano się tylko, aby zbiegli Hiszpanie po ostatnich rozprawach nie sprawili w mieście zaburzenia, do którego lud zawsze iest skłonny.

Z Kassel d. 19. Stycznia.

Nayiaśnieysi Królestwo zezwolili na oddalenie się pałacowey damy Xżniczki Hohenlohe-Kirchberg, która powrocić musi na mieszkanie do swey matki.

Ministerium sekretoryatu stanu i zagranicznych związkow nakazało umieścić w Monitorze co następuie: — Wyznaczona od Francuzkiego rządu nagroda dla obcych ajentow 60 fr. za schwytanie nieposłusznego popisowego lub zbiega, rozciągniona została do zbiegow z W. Xięstwa Bergskiego. Nagroda będzie za dowiedzeniem schwytania zbiega zaraz przez ministra wewnętrznego w W. Xięstwie Bergskim wypłacona. „

Dnia 23. Stycznia.

J. K. Mość raczył wdowie zmarłego w Brunświku w 64 roku życia pałacowego rządcy, P. Bothmer, wyznaczyć 2000 frankow roczney pensyi.

PP. Borstel, major gwardyi Królewskiey i Lafleche, naczelnik szwadronu, mianowanemi zostali honorowemi koniuszemi Królowey. Na mieyscu wywyższonego na radcę stanu P. Pestel, mianowany został prefektem departamentu Wezery P. Delius.

Minister sprawiedliwości Simeon wydał do prefektow okolnik, znoszący powinności poddanych dopomagania panom polowania. Król nawet, iako opiekun konstytucyi, znoszącey wszelkie poddaństwo, nie zachowuie tego prawa dla siebie.

Sposob postępowania w głownym sztabie przepisany został przez wyrok Królewski. Jenerałowie obieraią officerow z rożnych korpusow, których życzą sobie mieć adjutantami. Udadzą się w tey mierze do ministra woyny, który ich wybor potwierdza i upoważnia. Obrani na adjutantow officerowie muszą mieć przynaymniey stopień porucznika. Officerowie głównego sztabu składać się maią z kapitanow rok przynaymniey w tym stopniu służących. Jenerałow brygady mianuie Król z czyniących służbę pułkownikow, a jenerałow dywizyi z jenerałow brygady. Jenerałowie dywizyi uważać maią swoie starszeństwo od podpisu patentu, &c.

Z Kolonii d. 10. Stycznia.

Pomiędzy 16 przywileiami, które Cesarz

wyrokiem swoim pod d. 26 Listopada z Aranda nadał, otrzymało dwoch tuteyszych kupcow na swoie wynalazki Charlier i Remy. Pierwszy, którému nadany iest przywiley na 15 lat, wynalazł sposob robienia na iednymże warsztacie razem dwóch sztuk aksamitu iednakowey szerokości, w kolorze czarnym i niebieskim. Drugiego, który otrzymał na 10 lat przywiley, iest wynalazek niemniey ważny, nadaie bowiem aksamitowi większy, niżeli dotąd potrafiono zrobić glanc, i okazałość.

Od brzegow Dunaiu d. 10. Stycznia.

Nie zawsze trwałość państwa zależy od dobroci rządu, lecz znayduią się inne przyczyny, które do tego wpływaią. Zydzi, lubo po całym świecie są rozproszonemi, składaią iednak zawsze osobne państwo. Turcy daleko więcey są zabobonnemi od żydow; ażé nie posiadaią żadnych wiadomości, zatem świętość ich wiary wpływa na umysły, co prawie do cudu się zbliża. Uważaią się iako lud wybrany, który przez wielkiego proroka Mahometa otrzymał iedynie prawdziwą religią, i za iego przyczynącieszyć się po śmierci będą naywiększemi roskoszami. Z tego nawet powodu patrzą z pogardą na inne narody. Powaga państwa Osmanow czyli Tureckiego iest wprawdzie osłabiona, ale duma Muzułmanow iest dosyć ieszcze wielka, dla odważenia się na wszystko dla religii i oyczyzny. Religiia, która ich pociesza w życiu, a po śmierci naywiększe obiecuie nagrody, iest zawsze hasłem, łączącym wszystkich Turkow, podporą utrzymuiącą ich państwo i źrodłem odwagi. Oboiętnych, powątpiwaiących lub pogardzaiących przepisami religii bardzo mało znayduie się pomiędzy niemi; wszyscy wierzą ślepo, i zachęceni tak mocną sprężyną, idą śmiało do boiu za oyczyznę. Wszystkie Tureckie woyny są woynami religii i dla tego są okropne. Europeyska tylko taktyka, którey oni nie znaią, może się ich religiynemu oprzeć zapałowi. Aże tey taktyki tak prędko nie poymą, okazuie los, który spotkał nie dawno W. Wezyra Bairaktara. Muzułman pogardza wszelką nowością, a osobliwie pochodzącą od Chrześcian. Większa liczba nie zna innéy xiążki nad Koran, i widzieć nie będzie, bo założona przez Selima, a wskrzeszona przez Bairaktara iedna na całe państwo w Konstantynopolu drukarnia, iest iuż albo będzie przez janczarow zniszczona.

Od granic Włoskich d. 13. Stycznia.

W królestwie Neapolitańskim pracuią śpieszno nad urządzeniem siły morskiey, a mianowicie nad wystawieniem armatnych szalup.

Na początku Stycznia miał Król Neapolitański udać się do Reggio.

Z Dalmacyi poszły niektóre oddziały woyska do Hiszpanii.

Liworno ogłoszone zostało z dawnemi przywileiami wolnym portem, a miasto Florencya składowem miastem na kupieckie towary.

Powierzony Xciu Borghese rząd nad departamentami zaalpeyskiemi, rozciągać się na przyszłość będzie, iak zapewniaią, i na Toskaniią. Oczekuią w krótce Cesarskiego w tey mierze wyroku. Po ogłoszeniu tego wyroku uda się Xżę Borghese zaraz do Florencyi, i mieszkać tam będzie przez część roku. Francuzkie ustawy zaprowadzane są z wolna do Toskanii. Dotąd kieruie Jenerał Menou rządem tego kraiu.

Stosunki Rzymskiego dworu dotąd się nie odmieniły. Kray Rzymski iest woyskiem

Francuzkiem osadzony; naczelny jenerał utrzymuie porządek w kraiu; ale cywilne władze odbywaią swoie obowiązki w imieniu Papieża. Polityczne związki między Francyą i ſtolicą świętą zawsze ieszcze są przerwane. W Rzymie ieſt podoſtatkiem żywności, ale brakuie pieniędzy.

We Włoszech nie zaszła od kilku mieſięcy żadna odmiana w ſtanowiskach woysk Francuzkich. Zapowiedziany marsz woyska do Dalmacyi nie naſtąpił. W oſtatniey tey prowincyi, rownie iak w Albanii pannie zupełna spokoyność.

W okolicach Wenecyi ſtoi kilka dywizyy woyska. Zegluga po Adryatyckim morzu po oddaleniu ſię Angielskich okrętow ieſt dosyć wolna. W pobliskości Korfu krążą ieszcze Angielskie woienne okręty, niedopuszczaiąc kommunikacyi między Siedmiuwyspami i ſtałym lądem. Przy teraźnieyszem położeniu rzeczy nie należy obawiać ſię wcale o bezpieczeńſtwo wysp rzeczonych. Załoga Angielska zmocniona znowu zoſtała w Sycylii, ponieważ przeznaczone do Hiszpanii bataliony nazad wróciły. Prywatne liſty nie wspominaią o przygotowaniach do wylądowania do Sycylii, zapewniaią owszem, iż w południowey części Neapolu wszyſtko ieſt w spokoyności, a woyska Francuzkie i Włoskie w Apulii i Kalabryi ſtoią na kwaterach rozłożone.

Z Amſterdamu d. 17. *Stycznia.*

Mocą wyroku Królewskiego pod d. 13 b. m. otworzona tu zoſtała pożyczka 20 milionow zł. hol. po 6 od ſta. Kapitał będzie od 1go Lutego 1810 roku wraz z prowizyą spłacany.

Względem szczepienia krowiey ospy wyszło pod d. 25 Liſtopada Królewskie rozporządzenie. Nakazane w nim ieſt między innemi, iż żołnierze, którzy nie mieli naturalney ospy, maią sobie dać krowią w przeciągu 3 mieſięcy zaszczepić. Wszyscy ubodzy, którzy pobieraią publiczne wsparcie, utracą go, ieżeli dzieciom swoim nie każą krowiey ospy szczepić. Lekarzom, którzy nad przepisaną liczbę 100 ubogim dzieciom zaszczepią krowią ospę, dane będą złote medale.

Lądowa ſiła Hollenderska składa ſię oprocz korpusu kadetow i gwardyi Królewskiey z 8 regimentow liniiowey piechoty po 2000 ludzi, iednego regimentu ſtrzelcow, 3 batalionow artyleryi, iednego korpusu konney artyleryi, iedney kompanii pontonierow, iedney kompanii żołnierzy do bagażow, iednego korpusu żandarmow, iednego regimentu kiryserow, 2 regimentow huzarow, 8 kompaniy weteranow, iedney kompanii minerow i korpusu indzynierow. Woysko ma 3 marszałkow, 7 jenerałow porucznikow, 12 jenerałow majorow i 4 brygadyerow. (Pomiędzy 26 temi jenerałami znayduie ſię 7 Francuzow, którzy od wſtąpienia Króla na tron weszli w służbę Hollenderską. Marszałek Dumonceau, rodem z Bruxelli, znayduie ſię, iak wiadomo, od 1795 w służbie Hollenderskiey.)

Z Hoff d. 13 *Stycznia.*

Stoiące tu kompanie od wyborowego korpusu Jenerała Oudinot, udały ſię do Hanau za swoim korpusem, a na ich mieysce przybędą tu do ſtoiącego regimentu dwie kompaniie granadyerow i dwie kompaniie woltyżerow d. 22 b. m. Dwie kompaniie pozoſtaną w mieście, a dwie udadzą ſię na wſie. Oprocz tego przybędzie tu 2500 popisowych z Francyi, z których będzie po 800 po każdego regimentu przydanych.

Z Frankfortu d. 18. *Stycznia.*

Kościoł tuteyszy S. Leonarda, arcy dzieło Gotskiey budowy, z rzadkiem sklepieniem, które od poboczney kaplicy pękło i od dawnego czasu był dla tego zamknięty. Nayłaskawszy nasz Xiążę Prymas kazał sklepienie naprawić i oddał kościoł słuzbie Bozey. Dziś został na nowo przy wielkim natłoku ludu poświęcony.

Dziś wyszedł z druku statut założonego przez Xcia Prymasa instytutu, dla wspierania mieszczan Frankfortskich, którzy przez niedostatek pieniędzy bez osobistego niedbalstwa nie mogą daley swego rzemiosła prowadzić; instytutu dobroczynnego, iakiego dotąd w Niemczech nie było.

Z Rzymu d. 7. *Stycznia.*

Oyciec S. podzielił urzędy zmarłego Kardynała Valenty pomiędzy Kardynałow Pacca, Depuig, Consalvi i Erskine.

We wsi Hrabiego Moroni odkryto niedawne grób dawney familii Rzymskiey Manilierow. Znaleziono w nim dwa posągi, 5 popiersiow i naczenie z popiołami, wszystkie dobrze zachowane i nazwiskami Manilierow oznaczone. Dwa skelety, które pod posągami odgrzebano, miały ieszcze na palcach pierścienie. Obok kobiecego skeletu znaylowało się imie Agatonii. Nie daleko od nich leżało prożne iaie, naczenie od łez, potłuczone zwierciadło i lampa. Na ostatniey widać wyobrażenie Twarkwiniusza, syna 7go Króla Rzymskiego, z puginałem zabieraiącego się do zgwałcenia cnotliwey Lukrecyi. Szacowne te starożytności zabytki, które naymniey 2000 lat maią, zakupił od stolicy świętey Bawarski Minister w Rzymie, Baron Häffelin.

Z Nancy d. 15. *Stycznia.*

Przez nasze miasto przeiechali do Paryża Hrabia Moszyński z Peterzburga, P. Brice goniec Nayiaśnieyszego Cesarza i P. Caraccioło, auditor rady stanu Nayiaśnieyszego Króla Joachima z Neapolu.

Z Hanau d. 17. *Stycznia.*

Z woysk zostaiących pod rozkazami Jenerała Oudinota, udała się znaczna część na leże do Xięstwa Fuldy. Mowią, iż do korpusu rzeczonego jenerała przybędą ieszcze dwie dywizye woyska Francuzkiego, tak, iże liczyć będzie 30,000 woyska.

Przebyły niedawno przez Frankfort do Moguncyi Francuzki regiment huzarow, powrocił d. 16 nazad do Niemiec.

Z Bukarestu d. 17. *Grudnia.*

Przed 5 dniami przybył tu Hetman Kozakow Platow. Miewa częste naradzenia z Jenerałem naczelnym, Feldmarszałkiem Xciem Prozorowskim. Ostatni zlecił niedawno naszemu podskarbiemu, aby mu podał dokładny rachunek dochodow kraiu i wydatkow na woysko aż do 15 b. m.

Ponieważ tu złożony w krotce zostanie kongres pokoiu, zatem los Wołoszczyzny będzie roztrzygniony.

Z Konstantynopola dowiaduiemy się ieszcze co następuie: Gdy janczarowie znaleźli zwłoki Bairaktara, uwiązali powrozy u nóg iego i ciągnęli go przez głowną ulicę aż do pałacu W. Sułtana, poprzedzeni od woźnego, który ustawicznie krzyczał: Oto zwłoki Wezyra Bairaktara! potem obwiesili go za nógi, który przez 3 dni wisiał.

W okolicach Bukarestu między Sylistryą i Ruszczukiem obawiaią się krwawych scen. Maiątek Bairaktara złożony został w twierdzy Gyurgewo. Porta domaga się teraz tego maiątku i wysłać po niego miała 20,000 woyska z Konstantynopola, lecz stronnicy Bairaktara nie chcą go wydać.

DODATEK

DO Nru. 12.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W ŚRODĘ DNIA 8. LUTEGO 1809.

Postrzeżenia meteorologiczne na gwiazdopatrzni Krakowskiey w miesiącu Styczniu 1809.

Barometru Stop. więk.	27″ 9‴	8 d.	6 Stycznia.	
mnieyszy	27 7.	6 d.	9	——
Zewnątrz ku półnoey				
Termometru Stop. więk.	— 23° 0	d.	6	——
mnieyszy	† 6. 7	d.	31	——
Wewnątrz ku połudnu.				
Termometru większy	— 12. 5	d.	7	——
mnieyszy	† 0. 1	d.	13 i 29	——
Ku północy Hygrometru				
Stopnie większy	160	d.	31	——
mnieyszy	43	d.	25	——

Dni pochmurne były przez cały miesiąc, wyiąwszy d. 6 i 29.

Z Amsterdamu d. 21. Stycznia.

W ostatnią środę zdarzył się tu smutny przypadek. Chemik Delly doświadczał nowey kompozycyi, która przechodzi moc prochu. Kompozycya odpowiedziała aż nadto niestety iego widokom. Zapaliła się szybko, lecz nieszczęśliwemu Chemikowi urwała rękę i palce u drugiey ręki. Procz tego skaliczone ma oczy, głowę i piersi, tak iż wątpią o iego wyzdrowieniu.

Doniesieniania z Hiszpanii zapewniaią, że brygada Hollenderska pod dowodztwem Jenerała Chassé znayduie się w dobrym stanie. Jenerał Chassé powrocił d. 15 Grudnia z patrolowania, które czynił z częścią woyska między Bilbao i St. Ander, i miał stosownie do odebranego roskazu udać się z całą brygadą do Madrytu.

Z Gota d. 17. Stycznia.

Wczoray spoczywało u nas 1450 popisowych Francuzkich ludzi, idących przez Kassel do twierdz Pruskich, a 2000 innych idzie przez Langensalza.

Z Drezna d. 11. Stycznia.

J. K. Mość mianował ambassadorem i pełnomocnym ministrem przy Nayiaśnieyszym Królu Pruskim, P. Emanuela Jana Józefa de Thiollaz, jenerała adjutanta i pułk. od piechoty, a rezydentem w mieście Gdańska Barona Adolfa Dankelmanna.

Z Bajony d. 12. Stycznia.

Xżę Valmy (Marszałek Kellerman) przybył tu w nocy d. 9 i odprawił nazaiutrz rewiią nad wszystkiemi woyskami znayduięcemi się w naszem mieście.

P. Herman, dawniey jeneralny kommissarz w Lizbonie, który stosownie do zawartey umowy opuścił Portugaliią, przeiechał

przez nasze miasto. Udaie się do J. C. K. Mci, który go raczył do siebie wezwać.

Z Monachium d. 4. Stycznia.

Królewskie urządzenie policyi po miastach zawiera w treści:

"Dwadzieścia ośm miast królestwa, które mieć będą własne urzędy policyi podzielone są iak następuie: Miasta 1wszey klassy, maiące przeszło 20,000 ludności, są: 1 Monachium, 2 Augszburg, 3 Noremberga; drugiey klassy maiące przeszło 10,000 ludności: 4 Bamberg, 5 Furth, 6 Ausbach, 7 Ulm, 8 Insspruk, 9 Tryent; trzeciey klassy, nie maiące 10,000 ludności: 10 Passawa, 11 Landshut, 12 Botzen, 13 Roweredo, 14 Schweinfurt, 15 Szwabach, 16 Dankelsbühl, 17 Rotenburg, 18 Amberg, 19 Eichstädt, 20 Ingolstadt, 21 Neuburg, 22 Nördlingen, 23 Memingen, 24 Kempten, 25 Lindau, 26 Straubingen, 27 Burghausen, 28 Brixen.

"Miasto Monachium mieć będzie dyrektora policyi z pensyą 3000 zł. ryń. 5 kommissarzow, z których pierwszy pobierać będzie 1500, a inni po 1000 zł. ryń. 11 officyalistow z pensyą po 500 zł. ryń. 3 rotmistrzow z płacą 430, czterech kaprałow z 330, siedemdziesiąt trzech policyanow z 270 zł. ryń. Miasto Augszburg mieć będzie dyrektor, &c. z pensyą podług przepisu 1806 roku; miasto Noremberga z pensyą 2000 zł. ryń. Każde z miast drugiey klassy mieć będzie Kommissarza policyi, &c. z pensyą 1600 zł. ryń. Miasta trzeciey klassy Kommissarza, &c. z pensyą 1400 zł. ryń."

CENA ZBOŻ

Na targu w Krakowie d. 30 i 31 Stycznia 1809.

Korzec Pszeniey	- - zł. pol.	48	do	58.
— Żyta	- - - - — —	42	—	45.
— Jęczmienia	- - - - — —	28	—	32.
— Owsa	- - - - — —	24	—	26.
— Grochu	- - - - — —	40	—	44.
— Kaszy iaglaney	- - — —	60	—	64.

W Wiedniu d. 28 Stycznia.

Meca wynosząca pół korca naszego:

— Pszeniey	- - - zł. pol.	36	do	55.
— Żyta	- - - - — —	26	—	35.
— Jęczmienia	- - - - — —	22	—	25.
— Owsa	- - - - — —	18	—	23.

DONIESIENIA.

Ponieważ urząd na syndyka przy magistracie Zamoyskim z pensyą roczną 500 zł. ryń. zawakował; a zatym z strony C. K. Gubernii niniejszym czyni się wiadomo z tym dodatkiem, że ci, ktorzy tego mieysca dostąpić sobie życzą, swe podług przepisu urządzone, prozby do Cyrkularnego Urzędu Zamoyskiego do 18 Lutego r. b. nie omylnie podać maią, gdyż poźniey podane będące prozby przy osadzeniu tegoż mieysca żadnych nie znaydą względów.

W Lwowie dnia 7 Stycznia 1809.

Dnia 16 Lutego r. b. następuiące mieyskie dochody i realności przez powtorną licytacyą zadzierżawione będą, to iest na 3 lata: a) Wagowe, miarowe, za roczne Prætium fisci 50 zł. ryń. b) Tak zwane piekarnie, za roczne Prætium fisci 52 zł. ryń. 41 kr. c) Dochod od konsumcyi wina, za roczne Prætium fisci 32 zł. ryń. 40 kr. d) Mieyskie puste grunta o 507 morgach 175 [illegible] sąźniach na lat 12, za roczną cenę fiskalną 196 zł. ryń. z tym warunkiem, iż dzierżawca corocznie proporcyonalnie część owych gruntow uprawić powinien. — Ochoczy tedy licytowania w 10 procentowe Vadium opatrzywszy się na dzień rzeczony w kancelaryi magistratualney w Łukowie o 9 godzinie z rana stawie się maią.

Magistrat C. K. Stołecznego Miasta Krakowa Galicyi Zachodniey W W. Felixowi Janowi Potockim braciom, Maryannie z Potockich Szymonowski, Jozefie z Potockich Potockiey niniejszym obwieszczeniem wiadomo czyni, iż P. Jozef Skarbek Borowski do tuteyszego magistratu Krakowskiego przeciw nim w sprawie sobie przez Xcia Franciszka Lubomierskiego swoim i Cessionariusza brata swego Iidziego Xżęcia, oraz siostry Jozefy z Xiążąt Lubomierskich Poniński imieniem względem prawa dziedzictwa do $\frac{2}{3}$ części kamienicy pod Nrem 237 stoiącey, umorzenia kontraktu zatobę podawszy o sądową pomoc co sprawiedliwość wymaga

doprasza się. —— Gdy zaś Magistrat tuteyszy dla niewiadomego ich pomieszkania mieysca, albo w cale w C. K. dziedzicznych kraiach nie znaydowania się, onym tu będącego Adwokata J. C. Hruzika P. O. D. z ich niebezpieczeństwem i kosztem za zastępcę postanowił, z którym zaczęta sprawa podług ustawy sądowey dla C. K. kraiow przepisaney prowadzona i rozsądzona będzie, przeto ninieyszemi w tym zamiarze napominaią się, ażeby albo sami albo zastępcy ustanowionemu, ieżeliby iakowe mieli prawne dowody wcześnie przesłali, albo nakoniec innego któregokolwiek pełnomocnika obrali, i tuteyszemu Sądowi oznaymili, zgoła stosownie do przepisow tych przyłożyli prawnych środkow, któreby ku swey obronie naypotrzebnieysze upatrywali, ile że przeciwne z spoźnienia zapaść mogące skutki, sobie samym przypisac będą powinni. Tak bowiem opiewaią przepisane dla C. K. Kraiow prawa.

Gollmayer.
Łodziński.
Kawski. Z Rady Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa
Dnia 9. Grudnia 1808.
Morawski.

Przez Juryzdykcyą Dominikalną Miasta Staszow w Galicyi młodszy Cyrkule Radomskim sytuowanego ninieyszym Edyktem nieprzytomney Elżbiecie z Swidłowskich Borkowskiey wiadomo się czyni, że PP. Woyciech i Agneszka Schweigerowie małżonkowie, pod dniem 23 Grudnia 1808 do Nru. 3204 do sądu tuteyszego żałobę powołuięcą przeciwko niey podali wsprawie: względem, albo dowodzenia, przez wniesienie żałoby, prawa do gruntow od Andrzeia Swidłowskiego iey brata swym i pozwany imieniem czyniącego w Staszowie nabytych, względnie części sukcessyonalney z sumny szacunkowey należącey chełpionego, lub inaczey milczenia wiecznego w tey mierze naznaczenie i o pomoc Sądu ile sprawiedliwość dozwala dopraszali się. Gdy zaś Juryzdykcya ninieysza żadney nie ma wiadomości, gdzie obżałowana zostaie, lub czy w cale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduie się, przeto oney Elżbiecie Borkowskiey, nieprzytomney w sprawie tey tuteyszego Mandataryusza Dominikalnego JP. Puchackiego, za obrońcę sądowego z iey szkodą i niebespieczeństwem postanowiła, z którym wniesiona sprawa podług przepisaney dla Galicyi Zachodniey sądowey ustawy, prowadzona i ukończona będzie, ona zatym napomina się, ażeby do ustnego processu na dniu 10 Kwietnia r. b. o godzinie 9 z rana w kancelaryi tuteyszey Juryzdykcyi stawiła się i ustanowionemu obrońcy dokumenta i dowody swego prawa oddała, lub innego sobie zastępcę sądowi wymienić się maiącego obrała i to z sprawa czyniła, co do swey obrony za użyteczne osądzi, gdyż inaczey wszelką szkodę z zaniedbania sprawy wyniknąć mogącą samaby sobie winna była przypisać tak iak ustanowione w C. K. dziedzicznych kraiach przepisy opiewaią.

Wincenty Tarłowski, Sędzia Dominikalny.
Z Juryzdykcyi Dominikalney Miasta Staszowa d. 7 Stycznia 1809.
Krusiński Aktuarysz.

Okólnik C. K. Appelacyynego i Kryminalnego wyższego Sądu królestwa Galicyi Zachodniey.

Celem wprowadzenia iednostayności w wszystkich C. K. Sądach Szlacheckich co do ogłoszania sądowych Edyktow i oddalenia zbytecznych z wydatkiem połączonych rozwlekłości, J. C. K. Mość dekretem nadwornym pod d. 9 Grudnia r. 1808 wydanym rozkazać raczył.

a) Zeby C. K. Sądy Szlacheckie ściśle przepisy § 103 Galicyyskiey instrukcy sądowniczey od *a* aż do *d* przy ogłoszeniu Edyktow zachowały. Procz tego

b) Owe konkursowe i licytacyyne Edykta, któremi sprzedarz dóbr nieruchomych ogłasza się, Sądu Szlacheckiego wszystkim innym Galicyyskim Sądom Szlacheckim do przybiiania przysłane bydź maią.

a) Rownie te dwa gatunki Edyktow także w Cyrkułach powiatu Sądu Szlacheckiego do przybicia w kancelaryi Cyrkularney, urzędom Cyrkularnym przysłane bydź maią, iednak omyłka w tey mierze tylko zaszła, za główną uważana bydź nie powinna.

d) Sąd Szlachecki i interessowani w szczególnych przypadkach rozstrzygnąć powinni, czyli konkurs lub licytacya podług ważności sprzedać się maiącego obiektu i konkursu, oprocz gazet prowincyonalnych, do których wpisanie czyli umieszczenie każdego Edyktu naycelniey-

szym zostanie, także ieszcze w innych i w których sąsiedzkich gazetach umieszczone bydź maią.

e) Wszystkie inne gatunki Edyktow w trakcie pertraktacyi mass przy opiekach, kuratelach, amortyzacyach, dziedziczeniach i cytacyach nieprzytomnych, zapozwanych szczególnie tylko podług 103 § od *a* aż do *d* instrukcyi sądowniczey spo sądzone bydź maią, tylko w ten czas, kiedy edyktalnie cytowany, pozwany, wiadomie osiadły, albo ostatnie iego zwyczayne mieysca pomieszkania wiadome iest, także przez komornika w samychże dobrach, albo w ostatnim mieyscu przebywania Edykt przybity bydź ma. — Wreszcie oraz ogłasza się, iż obywatele królestwa tego, sami na Edykta sądowe i publiczne gazety uważnemi bydź powinni. W Krakowie dnia 22 Grudnia 1808.

Filip Hrabia Sweertz Spork.

Józef de Einberg.

Z Strony Magistratu C. K. Miasta Stołecznego Krakowa niniéyszym obwieszczeniem do powszechney podaie się wiadomości, że do całego maiątku ruchomego i nieruchomego w tey prowincyi znayduiącego się, Żyda Abrachama Schanlu zbieg wierzycielow z urzędu otworzony został. Przeto wszyscy wierzyciele ktorzyby do Massy wspomnionego pretensye iakie mieć sądzili, niniéyszemi przypozywaią się, ażeby do dnia 1go Maia 1809 też przez podawanie w sposobie processu ordynaryinego przeciwko ustanowionemu Massy zastępcy Jms Panu Adwokatowi Hruzikowi tuteyszemu magistratowi tym pewniey oznaymili, i w nich nie tylko rzetelności żałoby swoiey, lecz i prawo mocą którego w tey lub owey klassie umieszczonemi bydź pragną udowodnili, gdyż inaczey po upłynieniu tego terminu nikt słuchanym nie będzie, i ci, ktorzyby dotąd pretensyi swych w tuteyszym Sądzie nie oznaymili do massy uniwersalney obciążonego ruchomego i nieruchomego maiątku teraz będącego i przybydź mogącego, iakożkolwiek ten przez wierzycieli oznaymionych uszczuplonym zostanie, bez żadney excepcyi wyłączonemi zostaną, chociażby im w rzeczy samey prawo wynadgrodzenia należało, albo iakążkolwiek rzecz z massy prawem własności windykować mieli, lub choćby żałoba ich przez zastaw lub hypotekę zabezpieczona była, tak dalece, iż podobnie kredytorowie, ieżeliby co massie winni byli, nieważaiąc na to, iż maią prawo wynadgrodzenia własności zastawu albo hypoteki, dług massie należący zapłacić będą obowiązanemi i zniewoleni. —— Mimo tego, wszystkim ogólnie i każdemu w szczególności dzień 6 Marca 1809 godzina 9 ranna tym celem przeznacza się, ażeby stanąwszy, albo osobiście, albo przez umocowanych pełnomocnikow przed tuteyszym Magistratem kuratora dobr tym czasowo w osobie Żyda Lechbelnale ustanowionego potwierdzili, albo innego ustanowili, razem i deputatacyi kredytorow obrali i obranym tak kuratorowi dobr iako i deputatowi wierzycieli władzę ich ograniczyli, a to tym pewniey, gdyż w przeciwnym razie, ieżeliby nikt z wierzycieli w wyznaczonym terminie nie stawił się, Magistrat tuteyszego C. K. Stołecznego Miasta Krakowa kuratora dobr i deputatow na niebezpieczeństwo wszystkich niestawiaiących się obierze i ich władzę oznaczy; do tego przeto obwieszczenia każdy unikaiąc własney szkody stosować się ma, tak bowiem opiewaią przepisane prawa.

Gollmayer.

Z Rady Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa.
Dnia 30 Stycznia 1809.

Kowalski.

Przez C. K. Galicyi i Lodomeryi Gubernium czyni się niniéyszym wiadomo: ponieważ Jerhard Mikołay Fryderyk, bywszy kupiec w Brodach, w Cyrkule Złoczowskim emigrował, i mieysce iego przebywania nie iest wiadome, a zatym stosownie do Cyrkularza ddto 15 Czerwca 1798 §. I. niniéyszym Edyktem publicznie do powrotu lub usprawiedliwienia się z swego oddalenia w przeciągu czterech miesięcy z tą powołuie się pogrożką, że po upłynieniu tegoż czasu przeciw niemu podług praw przepisanych postąpi się.

Dan w Lwowie dnia 29 Grudnia 1808.

Z Rady C. K. Galicyi i Lodomeryi Gubernium.